

קארטר ובגין
נימוסים מטעים

במדינה

העם

חלם נגד טראומה

סנונית המבשרת אכזב
או הסנונית האחרונה
לפני תקופת הקרח?

„אני חלק מאותו כוח הרוצה ברע והמביא את הטוב“ אומר השטן ביצירתו של גתה. פאוסט.

הקנאים הלאומניים, שחוללו את הסערה סביב הקרנת סרט-הטלוויזיה חירבת חיזעה, פעלו על פי כלל שטני זה. מעשיהם גרמו לכך שעם ישראל כולו הסתגר השבוע בבתי, כדי לחזות בסרט שגרם למהומה זו. בשביל מאות אלפים, היתה זאת חוויה של חלם.

מטרה כפולה. חירבת חיזעה אינו מתאר „חריג“. הסיפור והסרט מראים, בצורה פשוטה, תהליך שהיה אופייני ל־מלחמת-העצמאות כולה: סילוק הערבים מן השטחים שנכבשו בידי צה"ל, מתוך מטרה כפולה — להבטיח את הביטחון באיזור הכבוש ולפנות מקום לעולים יהודיים. דיים, הדבר בוצע בשיטות שונות, והסיפור — הסרט מראה רק אחת מהן.

הסיפור חורג מתחום התיאור התיאורי של מלחמה אחת. למעשה, זוהי אלגוריה של תולדות הציונות, כתנועה אשר יצרה מולדת חדשה לעם נודף, ותוך כדי כך השתלטה על ארץ שהיתה, עד אז, מולדהו של עם אחר.

זוהי הבעיה היסודית של ארץ-ישראל במאה השנים האחרונות — הבעיה ההר פכת את „העניין הפלסטיני“ ללב הסיכסוך בין ישראל העולם הערבי.

„הארץ היתה ריקה“. מזה שלושים שנה מסרבת מדינת-ישראל להודות לפני עצמה בעובדה פשוטה זו, המובנת לכל אדם העומד מן הצד. הטראומה המוסרית המונחת ביסודה של ההגשמה הציונית נדחקה אל מתחת לסף ההכרה. באמצעות סיסמות כגון „הארץ היתה ריקה“, „מעולם לא היה קיים עם פלסטיני“, „קנינו את אדמתנו בכסף טוב“ וכיוצא באלה — נעשה הכל כדי לשכוח את המציאות שהיתה.

אולם הפסיכולוגיה מלמדת כי טראומה, שנדחקה אל מתחת לסף התודעה, ממשיכה להקרע שבמשך שלושים שנה לא היתה מדינת-ישראל מסוגלת לגשת אל הבעיה הפלסטינית בצורה רציונלית, להתמודד עימה ולהציע לה פיתרון סביר. ברגע שהעניין הפלסטיני — להבדיל מן העניין המצרי או הסורי — עולה על הפרק, מגיב עם ישראל בצורה בלתי-רציונלית ומעוותת.

יש רק ריפוי אחד למחלה זו: חלם חדש, שיוציא את הטראומה ממעמקי תת-התודעה, כדי לאפשר לנשמה הקולקטיבית של העם לראותה בבירור, להתמודד עימה ולהתגבר עליה.

עמוק בפנים. הקרנת הסרט חירבת חיזעה, והוויכוח שנתלווה עליה, יכולים להיות תחילתו של תהליך מבריא זה. אך מכיוון שהתהליך הוא מכאיב ומעורר התנגדות אינסטינקטיבית עמוקה בלב רבים, אין כל ביטחון לכך שהוא אמנם יישם. יתכן מאד שאחרי נסיון ראשון זה, ייעשה הכל כדי לדחוק את הטראומה חזרה אל תת-התודעה, עמוק ככל האפשר.

התהליכים של חוקר-השוואה-היידור מאפי שרים זאת, וקרום לוודאי כי כך יקרה (ראו הנודו). הקרנה של חירבת חיזעה לא היתה, קרוב לוודאי, סנונית המבשרת את האביב, אלא להיפך, הסנונית האחרונה לפני שהארץ תשקע בתקופת-קרח ארוכה.

אולם הטראומה תישאר גועשת במעמקי תת-התודעה, ותמשיך להרעיל ולעוות את הנשמה הלאומית — עד שתפרוץ החוצה ותמצא לה פורקן וגאולה.

הכנסת

אריה שואג - מי לא ישלם?

קדחה הרובצת על ארצות רבות
הגיעה גם לישראל: „התשובות
הצבאיות-התעשייתיות“

במקומות אחרים יש למדינה צבא ותעשייה אווירית. בישראל יש תעשייה אווירית שיש לה מדינה וצבא. קבל אבי (המשך בעמוד 27)

משך כמה שבועות, מאז הופסקו שיחות-השלום בין ישראל ומצרים, דמה ראש-הממשלה מנחם בגין, לאותו יהודי בבדיחה המפורסמת, שטיפס אל ראש מיגדל גבוה, ואז, כאשר ציפה הקהל שמסביבו כי יבצע סוף-סוף את התערי לול האקרובטי שהבטיח לבצע, ועודד אותו לקפוץ מראש המיגדל, נתקע האיש על עומדו. בדומה לאותו יהודי בבדיחה, צריך היה גם מנחם בגין לזעוק: „מי מדבר על לקפוץ? הבעיה היא איך יורדים מכאן!“

לגבי מנחם בגין צצה שאלה נוספת, שאינה קיימת בבדיחה המקורית: „איך הוא הגיע בכלל אל ראש המיגדל?“

השבוע לא נותר עוד ספק, גם בזב מו שפיקפק בכך עד כה, כאשר לתשובה לשאלה זו: מנחם בגין לא ידע כולו שהוא מטפס אל המיגדל. בעצם, לא היה קיים כל מיגדל. הוא רק דימה לעצמו, והציג ליה תמיכה דעת-הקהל העולמית, דד כזה. למעשה הוא נפל בכור מדוכות, שהוא עצמו כרה, בדמוי תו שזוהו מיגדל.

המיגדל הדימוי שונה בגין, בעיקר בנכות כישורו הרטורי הרב, התמוטט השבוע כמו מיגדל-קלפים. היה זה מיגדל האמונה והשיכנוע העצמי, כי הצליח להשיג את תמיכת דעת-הקהל העולמית ממשלות המערב, ובעיקר את תמיכת מדינות שלוש הנשיא קארטר בתוכנית-השלום שלו. המבוססת על המשך ההתנחלויות היהודיות בשטחים הכבושים ועל סירוב עקשני להכיר בכל צורה שהיא בנכות ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני.

סלק את ההתנחלויות!

משך שבועות ארוכים, מאז עלו שיחות-השלום על שירטון והופסקו למעשה, היה זה הטיעון המרכזי של בגין: תוכנית-השלום של ישראל היא טובה ועל המצרים לקבל אותה כמו שהיא. כמיקי שה אחת. עובדה: כל אלה שראו את הדי תוכנית לפני שנמסרה לנשיא מצריים, סמכו עליה את ידיהם והעניקו לו את ברכתם.

בטון אבהי תמים או מיתמם, ניסה בגין להביע תמיהה על שלפתע פתאום, בגלל מה שהוצג בפיו ובפני דוברי ממשלתו כי-קאפריזות של נשיא מצריים, חזרו בהם כל התומכים מהתפעלותם הבלתי מסוייגת מתוכנית-השלום הנדיבה שלו.

השבוע הסתבר סופית כי דא דובים ולא יער, לא תמיכה ודא תוכנית-שלום. נשיא ארצות-הברית רית הכהיר בצורה חריג-משמעות שאינה משמעות עוד לשתי פנים כי לא היו דברים מעולם.

באמצעות שריהחוף שלו, סייב רום ואנס, ובשורה ארוכה של הצי הרוח מפי דוברי הסטייט דפארטמנט והכית-הלבן, הובהר מה שי

השבוע ספוטו

חינוחם הכרס הראשון -

1.750.000

כלל הפרסים -

3.500.000

עקב שביתת עובדי הדואר
בשבוע שעבר תתקבלנה בקשות
לבדיקה חוזרת במחזור 22 עד 20.2.78 שעה 08.00

המועצה להסדר היתורים בספורט

ספר דניאל

„ספר דניאל“ בתרגום הקטעים הארמיים לעברית מדוברת וכל שאר הפרקים בהוצאה נאה ומהודרת.

במחיר — 5 ל"י לעותק (כולל דמי משלוח)

20% הנחה לכל עותק נוסף

המרכז הבינלאומי לכתבי הקודש
ת.ד. 7089 ירושלים

הופיע בתרגום עברי חדש

ספר הברית החדשה

במחיר — 15 ל"י
(כולל מ.ע.מ. ודמי משלוח)

המעוניין ברכישת הספר יכתוב בצירוף התשלום, והספר יישלח אליו מייד!

הכתובת: ת.ד. 166 רמלה.

ספר התנ"ך והברית החדשה בכריכה אחת

ללימוד ולהשכלה כללית
(בשפה העברית ובכל השפות)

במחיר 20 לירות
(כולל דמי אריזה ומשלוח)

כתוב וצרף את התשלום לפי הכתובת
ת.ד. 166 רמלה
ויישלח לך מייד.